

Aralin 2

PAGKALAT NG BIRDFLU

Tungkol saan ang araling ito?

Matutuhan mo sa araling ito kung paano nalilipat ang sakit na birdflu mula sa ibon patungo sa kapwa ibon, gayundin ang paglipat ng sakit mula ibon patungo sa tao.

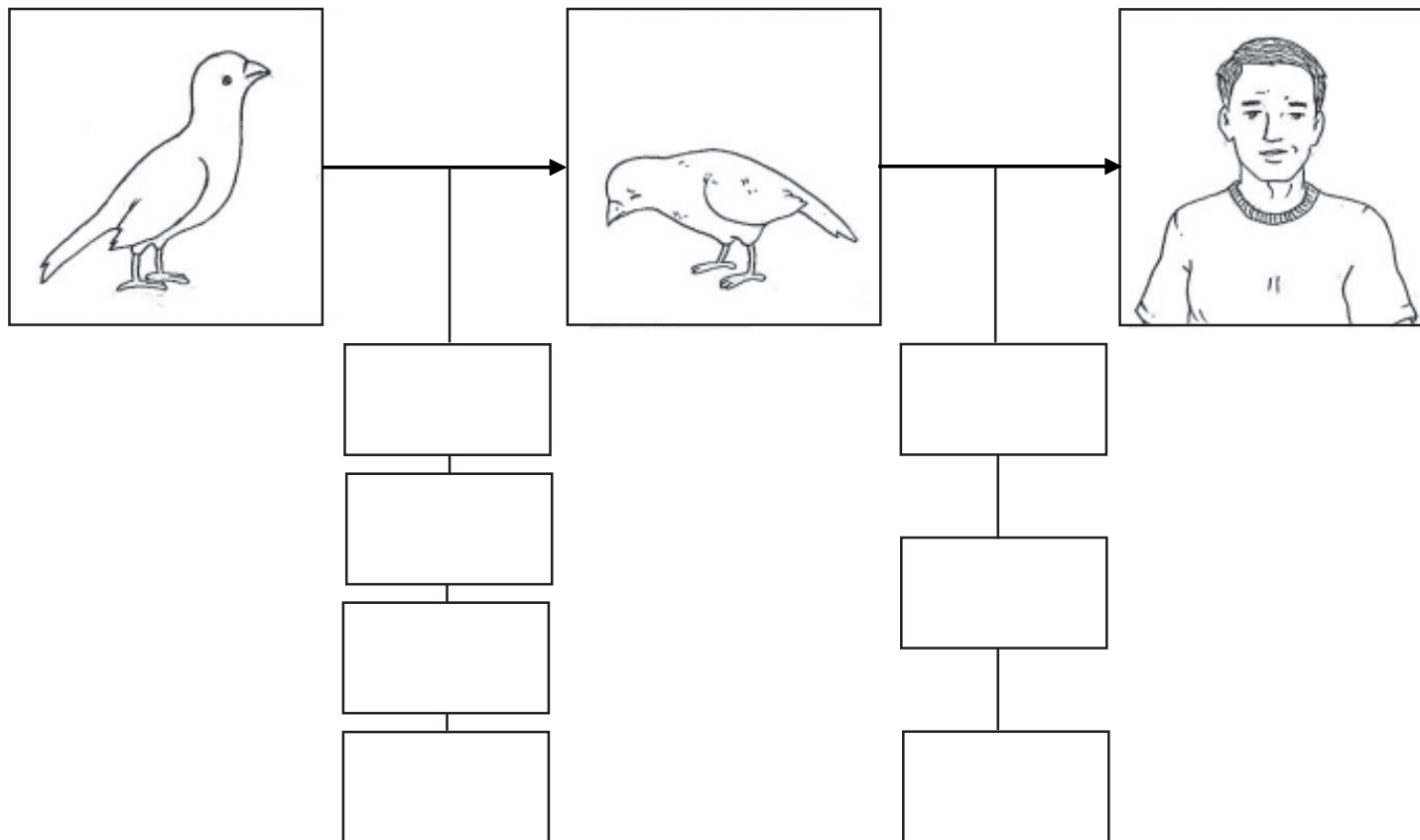
Pagkatapos pag-aralan ang araling ito inaasahang magagawa mo na ang sumusunod:

1. natutukoy ang palatandaan ng birdflu;
2. nakasusulat ng sariling ideya tungkol sa birdflu; at
3. nakalulutas ng mga suliraning pambilang sa pagpaparami.

Pag-isipan Natin

Tukuyin ang mga paraan kung paano naililipat ng ibon ang sakit sa kapwa ibon at mula ibon patungo sa tao. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

Basahin Natin

Nag-uusap ang iba't ibang ibon.

Itik : Haring Agila gusto ko po sanang ireklamo sa iyo ang mga dayuhang tagak.

Haring Agila : Bakit? Ano ang ginawa nila sa iyo at mukhang galit na galit ka.

Itik : Hindi naman po! Nais ko lamang na tiyakin ang kaligtasan ng mga kababayan nating ibon! Nabalitaan ko po kasi na ang mga ibang manlalayag o migratory bird ay maaaring magpasok sa atin ng mga sakit ng ibon.

Haring Agila : Hindi naman sila nagtatagal sa ating bansa, ah! Paano ba nila maililipat sa atin ang kanilang mga sakit?

Itik : Mahahawahan nila tayo kung direkta tayong mapapalapit sa kanila, o sa kanilang mga ipot o uhog. Maililipat

din nila ang kanilang sakit sa atin kung mahahawakan nila ang ating pagkain, bibig, kulungan, sasakyan, kasuotan, sapatos.

Haring Agila : Ganoon ba? Bakit naman parang wala silang sakit ? Hindi kaya mali lang ang iyong nabalitaan

Itik : Dahil ang mga pato ay may mga katangian na tagapagdala (carrier) ngunit hindi mahahalata sa kanila.

Haring Agila : Kaya ganoon kadelikado rin kung mapadikit sa atin ang mga basag na itlog ng kanilang mga inahin?

Itik : Opo! Mahal na hari maaari din tayong mahawa ng bird flu kung malalanghap natin ang kanilang mga hininga.

Haring Igila : Sige. Ipag-uutos ko na layuan muna sila upang hindi nila tayo mahawahan.

Basahin Natin

Subukin Natin

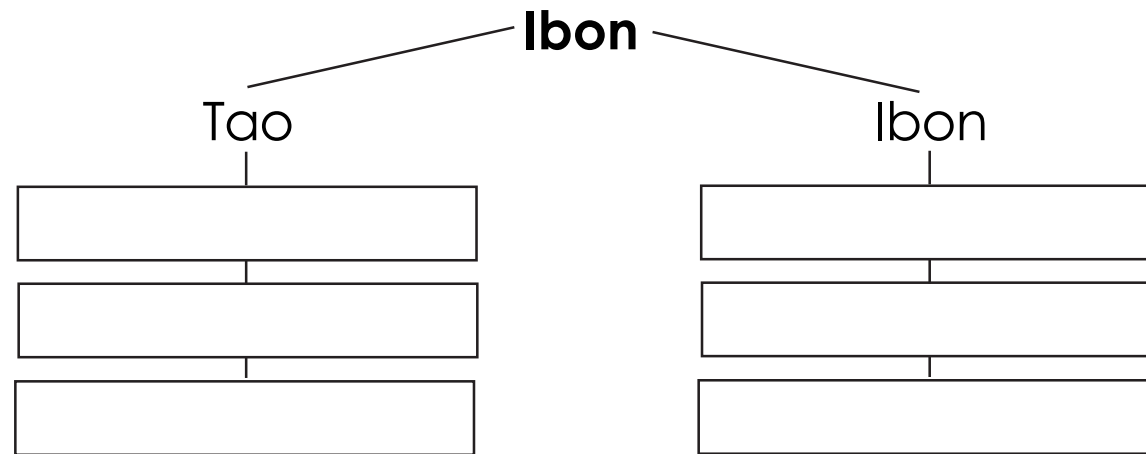
Ito ang manukan ni Ian sa bukid. Malayang gumagala ang mga manok sa bakuran at bukid. Malulusog ang mga manok maliban sa isa na lulugo-lugo at may sintomas ng birdflu.

1. Ano ang mangyayari kung isa sa alaga ni Ian ay may sakit na birdflu?
2. Batay sa nasa larawan paano maikakalat ng ibon ang sakit sa kanyang kapwa ibon?
3. Kung ikaw si Ian ano ang mararamdaman mo kung malalaman mo na may sakit ang isa mong alaga?

Alamin Natin

Magbigay ng mga paraan kung paano nalilipat ng ibon sa kapwa ibon at ng ibon sa tao ang sakit na birdflu. Piliin sa kahon ang sagot. Isulat sa sagutang papel.

dampi sa ipot at uhug
pagsalo sa pagkain
pag-inom ng tubig

paghawak
kulungan
sapatos

pagdikit
Kasuotan

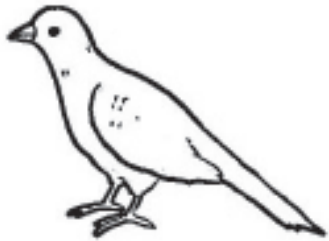
pagtuka
sasakyan

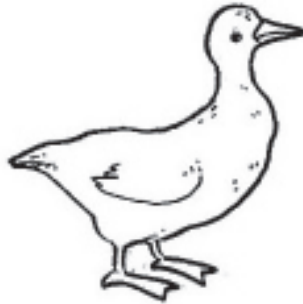
Alamin ang tama sa susi ng pagwawasto sa pahina 51.

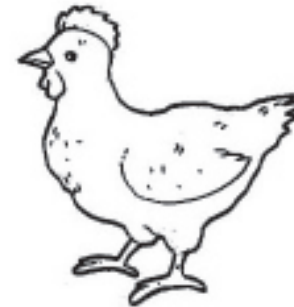

Pag-isipan Natin

Isulat sa sagutang papel ang pangalan ng ibon na nasa larawan.

Kwentahin Natin

Basahin at isulat ang sagot sa sagutang papel.

1. Si Mang Ben at si Mang Ian ay may ari ng malaking manukan. Si Mang Ian ay may alagang limandaang (500) inahin samantalang si Mang Ben ay apat na daan at pitongput pitong (477) inahin. Ilan lahat ang mga inahin kung pagsasamahin nila ang kanilang alaga?

2. Si Mang Ian ay nakauubos ng anim na daa't pitongpung (670) sako ng patuka sa kanyang manok. Si Mang Ben naman ay nakakaubos ng tatlong daa't siyam 309 na sakong patuka. Ilan lahat ang mga sako ng patuka kung pagsasamahin ang kanilang dalawa.

Tingnan sa Susi ng Pagwawasto sa pahina 51.

Tandaan Natin

- Hindi nakakuha ang birdflu virus mula sa pagkainghilaw o pinalamig na iladong karne ng manok o ibon.
- Namamatay ang birdflu virus kapag nilutong mabuti ang karne.
- Ang taong nagkakatay ng manok na apektado ng birdflu ay may panganib na mahawahan.
- Wala pang datos ng paglipat ng birdflu mula sa tao tungo sa kapwa tao.

Alamin ninyo ang inyong natutuhan

Sagutin kung Tama o Mali. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- _____ 1. Iwasang hawakan ang mga ibon na mayroong sakit na birdflu.
- _____ 2. Maaaring maisalin ng ibon ang kanyang sakit sa nag-aalaga sa kanya.
- _____ 3. Ang damit na suot ng nag-aalaga ng ibon na may birdflu ay maaaring magsalin ng sakit sa kanyang alaga.
- _____ 4. Ang sipon ng maysakit na birdflu ay hindi makahahawa.
- _____ 5. May mga ibon na walang ipinakikitang sintomas ng birdflu.

Alamin ang tama sa Susi ng Pagwawasto sa pahina 52.